

Nechte domácí mazlíky býti zvířaty

Domácím mazlíčkům můžete dopřát cokoli, záleží jen na vaší soudnosti a financích. Zeptali jsme se expertů, do čeho má u zvířat smysl investovat. **TEXT KRISTINA ŠEMBEROVÁ**

MILOVNÍCI ZVÍŘAT

V evropském srovnání patříme na špičku v počtu domácích zvířat. Podle odhadů žijí v českých domácnostech téměř dva miliony psů, milion koček a tisíce drobných zvířat, tj. v každé druhé. Nejčastěji si je pořízují lidé starší 45 let.

CO PSI A KOČKY POTŘEBUJÍ NEJVÍC

✓ KVALITNÍ KRMIVO

Každé zvíře potřebuje odlišnou stravu, dopřejte mu vhodné kvalitní krmivo a zbytečně je nepřikrmujte pamlsky ze svého talíře. Pes není popelnice a nemá jíst zbytky. „Špičkové krmivo je Hill's, Purina One a Proplan, Royal Canin nebo Acane či Nutram,“ doporučují Jitka Bednarz a Linda Bilal. „Důležitý je obsah živin a masa. Méně kvalitní krmiva obsahují extrakty z masa, masokostní moučku a příliš mnoho soli,

kteřá ve vyšším věku vede k selhání ledvin či jater.“ Denisa Salátková dodává: „Krmivo také nesmí obsahovat obiloviny, preferují tudíž značky Acane, Canin Caviar, Artemis a Taste of the Wild, které jsou z čerstvého masa. Stojí sice více, ale krmná dávka nemusí být vysoká, a tak se náklady na krmení vyrovnávají.“ Domácí vaření vás levněji nevyjde a namíchat správné množství všech potřebných živin, minerálů a vitaminů je těžké, časem se stejně neobejdete bez výživových doplňků. V poslední době se prosazuje i alternativa BARF, tzv. syrová strava, ale i zde je třeba vhodně navolit kombinaci surovin a vždy je lepší složení jídelníčku konzultovat s veterinářem. Široký výběr je připravený i pro kočky. Výrobci vytvořili pro každou rasu jiné krmivo, lišící se složením aminokyselin důležitých pro správný vývoj srsti (krmiva dle rasy najdete i pro psy, např. Royal Canine Yorkshire). „Pamlsky neslouží pouze jako odměna, ale obsahují i důležité živiny a zajistí péči o zdravý chrup,“ dodává Dagmar Kutilová. Linda Bilal dává před pamlsky přednost piškotům. **Cena** Malí psi kolem 2000 Kč/měsíc, velcí psi zhruba 2500–3000 Kč/měsíc, kočka kolem 2000 Kč/měsíc

Znalci ZVÍŘEGÍ DUŠE

S ŽIVOTEM ZVÍŘAT RADÍ ODBORNÍCI S VLASTNÍ BOHATOU ZKUŠENOSTÍ.

MVDr. JITKA BEDNARZ A ČÍNSKÝ CHOCHOLATÝ PES ARNY
Veterinární klinika, Jinonická 78,
Praha, www.veterinajin.cz

LINDA BILAL, RHODÉSKÝ RIDGEBACK BERY A JEZEVČÍK BÁRA, manažerka komunikace a chovatelka psů

DAGMAR KUTILOVÁ A HAVANSKÝ PSÍK JENNY, majitelka obchodu s luxusním příslušenstvím pro psy, www.madeforpets.cz

DENISA SALÁTKOVÁ A KŘÍŽENCI BABU A ŠPAGÁT z Home4Pets, otevírá psí školku Dog-Zone, www.dog-zone.cz

✓ STABILNÍ MISKY

Misky potřebujete dvě! Jednu na vodu, druhou na jídlo. Zejména levnější plastové misky uvolňují pach plastu, která psům zrovna libá není, a navíc nejsou stabilní. Nejlepší jsou čisté skleněné nebo kovové, méně praktické, byť oblíbené jsou porcelánové. Protiskluzové podložky zabrání misce v pohybu, větším psům ji postavte na stojánek. Vadí-li vám loužičky kolem, vyberte si takovou, ze které se voda nevylije při pití ani při nechtěném zavadění psa při pohybu. Pořídte si i cestovní misku. Například Road Refresher lze díky vnitřnímu plovoucímu talíři a suchému zipu vespod používat i v jedoucím autě. **Cena** Od 50 Kč, Road Refresher koupíte na www.madeforpets.cz ve dvou velikostech 0,6 za 295 Kč a 1,4 l za 320 Kč.

✓ VLASTNÍ PELECH

Každý pes potřebuje svůj kout, vlastní místo, kam nikdo cizí neleze. Nezáleží na velikosti ani na vzhledu. Jednomu stačí deka, druhému košík s polštářem, další vyžaduje pelíšek. Důležitý je materiál (prací nebo omyvatelný je ideální) a umístění v závětrí a mimo hlavní komunikační místa. „I když většina pejsků má ráda přehled a denní v domácnosti, je dobré, když se před tímto ruchem mají možnost někde skrýt a v klidu si pospat. Důležité je místo, kde dostávají stravu a kam mohou kdykoli zajít napít se čerstvé, několikrát denně měněné vody,“ radí Linda Bilal. „Pohodlný pelíšek odpovídá velikosti zvířete, neměl by být příliš velký pro malého pejska, ani malý pro velkého,“ upozorňuje Dagmar Kutilová. **Cena** Pelíšek od 200 Kč, deka od 29 Kč (příloha Irma v Ikea)

✓ SLUŽBY LÉKAŘE

Podle odhadu agentury GfK utratí Češi jen za veterináře ročně přes dvě miliardy korun. Patří jim nejen pravidelná péče, ale i nenadálé výdaje za operace. Vždy je levnější chodit na prevenci, než jít ke stejnému lékaři, na kterého si váš mazlíček zvykne. Psi potřebují alespoň jednou ročně odčervit (od vnitřních parazitů), naočkovat a zastříhnout dráčky. „Mezi nejčastější problémy patří kašel, průjem a zvracení,“ vyjmenovává Jitka

Psí MODELKY

KRÁSNÉ A FUNKČNÍ OBLEČENÍ CHCE KAŽDÝ!

Svému miláčkovci můžete pořídit podobnou garderobu, jakou vlastníte vy. Záleží jen na vašem vkusu a ochotě investovat. Pro čtyřnohé model(ky) navrhují světové značky i speciální zvířecí návrháři. Je třeba vybrat kabátek z pravé kůže či zdobený štrasem? „Extrémně drahé obojky a oblečky jsou dle mého názoru zcela zbytečné, zvíře to

nedocení,“ říká Jitka Bednarz. „Pouze naháči a ostatní malí psi musejí mít v zimě kabátek, ale stačí jej vlastnoručně ušít nebo uplést. Menší psi se v zimě mohou nachladit a pak trpí problémy s páteří, až třeba nemohou chodit. Do šesti až osmi měsíců rostou, pak se jejich výška ustálí a stačí jim jeden až dva oblečky.“ Oblečky pro psy se prodávají od 300 Kč.

Oblečky značky Manmat vydrží psům celý život, www.spokojenypes.cz, od 600 Kč

Neoprénové botičky Trixie ve velikostech S-XXXL, potřebujete dvě balení, na www.vseprozvirce.cz od 200 Kč

Bednarz. Vyjimkou však nejsou ani namožená záda, totální endoprotéza či srdeční arytmie. **Cena** Pravidelná prevence zhruba 1000 Kč/rok

✓ PŘÍJEMNÉ VODÍTKO

Venčená zvířata potřebují vodítko a obojek, ať se jedná o psa, králíka nebo fretku. Obojek nesmí být ostrý, aby neškrábal, neměla by se na něm zachytávat srst. „Náš největší pes má celokožený obojek za 800 Kč a nosí ho už deset let, místo vodítka má upravenou lonž (oprať pro koně – je to velké plemeno a klasické vodítko jsme často ztráceli,“ sděluje Linda Bilal osobní zkušenost a radí: „Vodítka vybírejte podle velikosti psů. Příliš těžká nebudete chtít nosit a malého psa mohou táhnout k zemi. Díky volte podle ovladatelnosti psa, 1,5 m stačí k pohodlné chůzi u nohy.“ Denisa Salátková dodává vlastní zkušenost: „Osobně se vyhýbám flexi vodítkům, pes se s nimi naučí chodit u nohy a je pak hůře ovladatelný.“ V sezoně se doporučuje dát psům také speciální antiparazitární obojky (proti blechám, klíšťatům a dalším venkovním parazitům). Vydrží zhruba čtyři měsíce a nosí se celou sezonu. „Antiparazitární obojky mají specifický zápach, který někomu nemusí být příjemný. Dají se nahradit spot-ony (kapičkami

za krk), které mají účinnost cca 1 měsíc a jejich velikost je odvislá od velikosti zvířete,“ vysvětluje Jitka Bednarz. Na cesty MHD poříďte psovi pohodlný velký košík.

Cena Za klasické obojky na přezku dáte od 200 do 3000 Kč, antiparazitární obojky značky Kiltix a Scalibor stojí 400 Kč a vydrží čtyři měsíce, nejnovější Forresto na devět měsíců pořídíte za 900 Kč, ale s ohledem na délku sezony je zbytečně drahý, kapky vyjdou u malých psů na 200 Kč, u velkých na 400 Kč/měsíc. >

BOTKY DO SNĚHU

Boty jsou docela praktické, ocenění je zejména psi ve městech, kde se hodně solí chodníky nebo je náledí. Zdá-li se vám to úchylné, osprchujte tlapky po každé procházce a namažte je indulonou proti vyschnutí.

LÍBIVÉ DOPLŇKY

POTĚŠÍ VÁS I ČTYŘNOHÉ PŘÁTELE

Miska Road

Refresher eliminuje vylití vody až o 90% a vybrat si můžete z pěti různých barev. www.fajnkrmiva.cz, od 295 Kč

Vodítko Americká

firma Poochie Pets je vyrábí ručně, z bezolovnatých materiálů. www.madeforpets.cz, 385 Kč

Pelíšek Měkký psí

pelech Abigail je z dutého vlákna. www.vymazlenec.cz, 489 Kč

Než si zvíře opatříte, zjistěte, co potřebuje, a jeho koupi zvažte

**HLAVNÍ
JE POHYB**

Při příchodu nového člena domácnosti nastavte jasná a neměnná pravidla, rituály a zvyky a rovnou mu připravte jeho místo a hračky. Domácí zvířata se snadno přizpůsobí podmínkám, které jim poskytnete, nesmíte je ale měnit.

Pamatujte na to, že se želvy mohou dožít i sta let a citelně povyrostopou

ZVÍŘÁTKO DO KAŽDÉ RODINY

 PSI

Správná rasa je základem dobrého vztahu psa a majitele. Přečtěte si o vámi vybrané rase co nejvíce předem, ať víte, co vás čeká. Povahy jednotlivých psů se liší, ale základními charakterovými vlastnostmi rasy se můžete řídit. „Je-li to možné, prověřte si u psa jeho původ. Nikoli z důvodu chlubit se rodokmenem, ale o zjištění geneticky přenositelných chorob. Prověřte výskyt nemocí v rodině i případné křížení v rámci pňbuzenstva. Investice do koupě psa je to nejmenší a léčba například dysplazie kyčelního kloubu po pár letech se pěkně prodraží,“ doporučuje Linda Bilal. „Nevhodným podmínkám, v nichž psi vyrůstali, často odpovídá i jejich zdravotní stav. Mnohdy nejsou vůbec očkováni a trpí chorobami, které na první pohled nemusí odhalit ani odborník,“ dodává Denisa Salátková. Doklad o původu má zhruba čtvrtina českých psů. Psi potřebují zejména pravidelný a dostatečný pohyb, daný jejich rasou. „Pravidelný pohyb, strava a dostatečné venčení jim zabezpečí pevnější zdraví a menší výdaje za léčení,“ vysvětluje z vlastní zkušenosti Linda Bilal.

Cena Zdarma pořídíte psa možná od známých. V útulku zaplatíte adopční poplatek, zhruba 500 Kč, a případně veterinární náklady. Jinak se cena psa řídí rasou a rodokmenem, může se vyšplhat do desítek tisíc. Např. malí psi bez PP: Jack Russel 4000 Kč, čivava 3000–5000 Kč, yorkširský teriér 5000 Kč. Každý pes dnes už musí mít čip (kolem 1000 Kč) a platí se za něj poplatky městskému či obecnímu úřadu.

 KOČKY

Pro kočky potřebujete mít domácí záchůdek a podestýlku. „Jejich charakteristickému zápachu moči nelze zcela zabránit, měňte často podestýlku a kocoury nechte kastrovat,“ radí Jitka Bednarz. Ještě před jejich nastěhováním domů si pořídte škrabadlo, ať koťátko hned naučíte pilovat si dráčky na něm, a nikoli na nábytku, opačně pořadí se bez ztrát na vybavení neobejde. **Cena** Kolem 300 Kč/měsíc, i když záleží na druhu krmiva (až 2000 Kč), kastrace kocoura vyjde na 900–1100 Kč, kočky 1800–2100 Kč (www.kastrace.eu).

 PLAZI

Dobře si dopředu zjistěte, v jakých přirozených podmínkách váš vyvolený žije a co tudíž bude potřebovat. „U plazů je často problém s teplotou a vlhkostí vzduchu v teráriu, některé druhy hadů se musejí krmit večer, jiné naopak ráno,“ vysvětluje Jitka Bednarz. Většinu plazů je třeba v teráriu svítit, rosit a přitápět. Rádi si smlsnou na živých myškách nebo morčatech. **Cena** Dle velikosti plaza okolo 100 Kč za stravu, připočítat musíte náklady na elektrinu.

 HLODAVCI

Morčata a králíci jsou oblíbená malá zvířata, která děti i dospělé uspokojí ochotou nechat se mazlit i hravostí. S králíky lze dokonce chodit na závody – hleďte králíčí hop, podobný agility u psů. Oblíbení jsou i potkani, krysy, myši, křečci, činčily, piskomilové a další drobní hlodavci. Potřebujete pro ně terárium nebo klec podle velikosti a způsobu života. **Cena** Terárium či klec stojí několik set, hlodavce pořídíte za pár desítek až set korun v prodejně se zvířaty a měsíční péče vyjde do 200 Kč.

 RYBIČKY

Hledáte oživení do minimalistického bytu? Zapomeňte na kulaté akvárium se závojnatoú rybkou – z toho se akorát zblázní – a pořídte si velké akvárium s různými druhy rostlin a ryb. Pozorovat je léčí psychiku! Jen je pečlivě vyberte, ať se navzájem nepožerou nebo neotráví. **Cena** Akvárium od 1000 Kč, rybky od 50 Kč

Především ZÁBAVA

DOSTATEČNÁ ZÁBAVA JE NEJLEPŠÍ PREVENCÍ PŘED DEMOLICÍ DOMOVA.

Zvířata jsou jako děti a chtějí si především hrát, pokud se nudí, bez zábran demolují okolí. „Hračky vybírejte dle věku a velikosti zvířete, nevhodné mu mohou ošklivě ublížit,“ dodává Denisa Salátková. Zabavte je hračkami, které je donutí zapojit nejen rychlé běhy, ale i mozek. Na trhu jsou hračky, které naplníte krmivem a psi ho vydobývají, křečci a andulky ocení krmení

ve slisovaných tvarech, na kterých si brousí dráčky, zuby a zobáky. Pitbulům pořídte speciální hračky z tvrdé gumy (např. míč boomer). Nejoblíbenější hračkou většiny psů je PET lahev, ale musíte být ostražití, aby nespolkli víčko nebo se v případě rozkousání neporanili o ostré kusy plastu. Nepoužívejte k hraní staré oblečení, psi neumějí odlišit nové, které nosíte, od starého na hry.

Tenisák s lanem
Slouží pro aport i na přetahovanou s vaším psem.
Zverimex, 79 Kč

Škrabadlo Kočky ho ocení jako hračku i brousící dráčku. Obloukový design je netradiční.
www.vymazlenec.cz,
1199 Kč

KLIDNÝ ŽIVOT

✓ POJIŠTĚNÍ

Zmírnit finanční zátěž návštěvy veterináře může pojištění léčebných výloh nemoci či zrazení, nákladů na veterinární léčbu, pro případ zranění či utracení. Nabízí je Česká pojišťovna, Česká podnikatelská pojišťovna, Slavia pojišťovna a podmínky se u jednotlivých institucí mírně liší. Pojistit však lze pouze zdravé očkované zvíře identifikovatelné tetováním či čipem. Výše pojistného závisí na stáří zvířete, rase, velikosti, věku a limitu výše plnění. To si zvolíte sami, nejčastěji 15 000–30 000 Kč se spoluúčastí. Na služební a asistenční psy se vztahují slevy. Pojištění neproplácí prevenci, ale pouze zákroky. Velcí psi trpí na onemocnění kyčlí a kloubů, ortopedická operace stojí 30 000–40 000 Kč, pojištění se tak určitě vyplatí,“ doporučuje lékařka Bednarz. I zvířeti můžete sjednat cestovní pojištění pro úhradu nákladů na léčbu v zahraničí, buď ke svému cestovnímu pojištění, nebo jako doplňkové pojištění k jeho zdravotnímu pojištění. Pojištění může pokrýt i nehody způsobené vašim zvířetem (lze pokrýt i vaším pojištěním odpovědnosti).

✓ ZVÍŘECÍ AU-PAIR

I domácí mazlíčci občas potřebují pohlídat, zejména při vaší dovolené, kde je jejich přítomnost nežádoucí. Můžete zkusit přemluvit přítele či rodinu nebo ochotné sousedy, ale nemáte jistotu, že je nebudou tajně rozmazlovat

VOŇAVÝ PES

Ačkoliv dřív voříšci pobíhali po vesnici a o sprše ani neslyšeli, dnešním psům hygiena není cizí, a naopak je základem zdraví zvířete. „Pořídte mu vlastní ručníky nebo věnujte své staré, do kterých ho můžete očistit po procházce, a investujte i do psího šamponu (zhruba 100 Kč), lahvička vystačí na několik let a odvrátí zápach i blechy. Pravidelná úprava účesu či lakování nehtů jsou ale skutečně zbytečné a psa spíše trápí,“ říká Linda Bilal. Neznamená to však, že byste měli psa drhnout každý týden, tím mu jen škodíte! Hřeben a kleště na drápky vyjdou na 100 Kč. Štěňatům můžete dočasně dávat pleny (od 200 Kč).

Spolu i NA CESTÁCH

DLE VYHLÁŠKY MUSÍ BÝT PES V AUTĚ PŘIPOUTÁN.

Sedí-li pes na sedačce, podložte jej kvalitním přehozem či dekou nebo jej uložte do vany či přepravky. Poutací postroj vyjde na několik set korun. Nebo oddělte interiér od kufru speciální přepážkou. Nezapomínejte ani na ostatní zvířata a pořídte jim pohodlnou a bezpečnou přepravku (zhruba 1000–6000 Kč).

„Ceny všech těchto pomůcek se velmi liší, doporučuji však investovat do kvality. Vše pořídíte jednou a navždy. Aby s vámi pes rád cestoval, nezapomínejte i na dostatečné pohodlí, pokud na něj po cestě spadne kufr, asi ho příště do vozu již nedostanete,“ říká Linda Bilal. Pro nemohoucí psy existují nejrůznější kočárky a vozítka na vycházky.

Přepavní taška
Zanzibar poskytuje kočárky pohodlí a lze ji složit, za 257 Kč na www.svetchovatelu.cz

Košík na kolo Pod I Love slouží i jako cestovní přepravka, www.madeforpets.cz

bůčkem či cukrovím. To se vám nestane ve zvířecím hotelu, který nabízí profesionální péči. Pobyt stojí okolo 500 Kč/den. „Mám štěstí, že našeho havanského psíka Jenny hlídá slečna z psího salonu, kam chodíme na střihání (400 Kč). Víím, že je v dobrých rukou,“ říká Dagmar Kutilová. Hlídkání vyjde zhruba na 100–500 Kč/den. Nemůžete-li se o psa přes den starat, a přesto mu chcete dopřát výcvik, dejte ho do školky. „Pejsek se ve školce zabaví, a navíc se naučí vycházet s ostatními, což je zvláště ve městech nedocenitelné,“ říká Denisa Salátková.

✓ NEJVĚTŠÍ POTĚŠENÍ

Své mazlíčky zaručeně potěšíte svou pozorností. „Kromě procházky několikrát denně si s nimi alespoň chvíli pohrajte, pomazlete, odměňte dobrotou. Vždyť jsou to také členové domácnosti a vaše pozornost jim udělá dobře mnohem více než stovky hraček a oblečků,“ říká Dagmar Kutilová. Nezapomínejte na výcvik, který vám ušetří nervy i peníze. Odborník je dostatek a dobře vedený výcvik baví psa i jeho pána. „Mnozí psi jsou velmi hraví a rádi s vámi budou podnikat nejrůznější aktivity a výlety. Začnete cvičit třeba agility, čas a pozornost,

kteřou psovi věnujete, nenahradí v zásadě vůbec nic,“ konstatuje Linda Bilal. „Zjistila jsem, že méně je někdy více. Místo drahých pamlsků naši chlupáčci nejvíc ocení pořádnou morkovou kost od fezníka nebo vepřové nožičky,“ směje se Denisa Salátková. Nezapomeňte ani na sebe a stále se vzdělávejte, ať svému miláčkovu rozumíte! S vážnými problémy může pomoci zvířecí psycholog, který odhalí možná traumata. ●

SLADKÝ SPÁNEK

Pohřbívání domácích zvířat se řídí veterinárním zákonem v § 40 odst. 4. Nechcete-li zvíře nechat uspané u veterináře, můžete mu vybrat jiné místo, ale zvíře musí být zdravé a musíte je zakopat nejméně do hloubky 80 cm do země.

Aby bylo zvíře spokojené, potřebuje pravidelnou péči a pozornost, pelíšek, krmivo a veterináře